



## تحلیل راهبردهای معادل‌یابی (سازی) در ترجمه‌های متون بانکی با استفاده از رویکرد زبان‌شناسی معناشناسی ساختارگرا

محمد نصری<sup>۱</sup>

دانشجوی دکتری زبان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، تهران جنوب.

حیدر نصرت‌زاده (نویسنده مسنون)<sup>۲</sup>

استادیار گروه زبان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، تهران جنوب.

شهرام مدرس خیابانی

استادیار گروه زبان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، تهران جنوب.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۲۸      تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۰/۲۰

### چکیده

این مقاله سعی در تحلیل ترجمه‌های متون بانکی در حوزه‌ی اعتبار استنادی (دستورالعمل‌ها) از بانکداری بین‌الملل با انتخاب پنج کتاب ترجمه‌شده و یکصد و هفتاد جمله‌ی منتخب تصادفی از میان این متون با نگاه تلفیقی ترجمه‌ای و زبان‌شناسی دارد و به همین دلیل با استفاده از دو دیدگاه راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و معناشناسی ساختارگرا و با روشهای توصیفی-تحلیلی و با تکیه بر منابع کتابخانه‌ای به تحلیل برخی معادل‌یابی (سازی)‌های صورت گرفته در این متون می‌پردازد تا به این طریق راهبردهای معادل‌یابی (سازی) که استفاده بیشتر و نقش بارزتری در ترجمه و انتقال صحیح معنا در این‌گونه از متون دارند را شناسایی نماید. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که در ترجمه‌های این‌گونه از متون راهبردهای انتقال و گرته‌برداری فراوانی بیشتری نسبت به سایر راهبردها

۱. mohammadnasri\_۴۵۷@gmail.com.

۲. nosratzadeh\_۱۴@yahoo.com.

دارند و دیگر راهبردها از امکان وقوع کمتری برخوردار هستند. همچنین از راهبردهای معادل‌یابی مقبول، وقت، جبران، تحلیل مؤلفه‌ای، یادداشت، اضافات و یا توضیحات و فرهنگی (در بخش متون تخصصی) استفاده‌ای نشده است. برخلاف میزان استفاده و بر اساس نمونه‌های یافته شده، راهبردهای کارکردی، توصیفی، تحلیل مؤلفه‌ای، یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات و گرتهداری در معادل‌گزینی (سازی)‌های فارسی واژه‌ها و یا عبارات تخصصی با معنای صحیح و مناسب نقش بارزتری نسبت به سایر راهبردها در ترجمه‌های این متون دارند. البته این به آن معنا نیست که سایر راهبردها نقشی در معادل‌یابی (سازی) این‌گونه از متون ندارند، بلکه استفاده بهجا و مناسب از راهبردهای دیگر نیز برای ترجمه و انتقال صحیح و دقیق معنا در این متون ضروری به نظر می‌رسند.

**کلید واژه‌ها:** راهبردهای معادل‌یابی در ترجمه، متون بانکی، رویکرد زبان‌شناسی، معنانشناختی، ساختارگرا

## ۱. مقدمه

نیاز به برقراری ارتباط جهت برآورده‌سازی نیازهای علمی، تجاری، سیاسی، اقتصادی و غیره از گذشته بسیار مورد توجه قرار گرفته است و ترجمه، به عنوان یکی از موارد مطرح در زبان‌شناسی کاربردی جهت برقراری این ارتباط و رفع نیازها بسیار مورد استفاده قرار گرفته است و به طور مداوم در حال رشد و ارتقاء است. در صنعت بانکداری به دلیل وجود دستورالعمل‌های بین‌المللی، نیاز به ارتباط در بخش بانکداری بین‌الملل بیشتر از همه‌ی بخش‌های دیگر است. این دستورالعمل‌ها به زبان انگلیسی و بیشتر توسط اتفاق بازرگانی بین‌الملل<sup>۳</sup> (همچون مقررات متحده‌شکل اعتبارات اسنادی، اینکوترمز<sup>۴</sup> (اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی)، مقررات متحده‌شکل ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه، مقررات متحده‌شکل وصولی‌ها، مقررات متحده‌شکل اتفاق بازرگانی بین‌الملل برای پوشش اعتبارات اسنادی، مقررات متحده‌شکل خرید دین، رویه‌های استاندارد بانکداری بین‌الملل و غیره) انتشار یافته‌اند و اغلب توسط فعالان عرصه‌ی بانکی و بازرگانی در کمیته‌ی ایرانی اتفاق بازرگانی بین‌الملل<sup>۵</sup> به فارسی ترجمه گردیده‌اند. با بررسی این متون می‌توان دید که در برخی موارد ترجمه‌های نامناسب و غیردقیقی از آن‌ها صورت گرفته است و به همین دلیل (با توجه به مشاهدات پژوهشگر) گاهی افراد آشنا به زبان انگلیسی

<sup>۳</sup>. International Chamber of Commerce (ICC)

<sup>۴</sup>. International Commercial Terms (Incoterms)

<sup>۵</sup>. Iran International Chamber of Commerce

ترجیح می‌دهند که این متن را به همان زبان انگلیسی مطالعه نمایند. اما برای آن دسته از فعالان عرصه-ی بانکداری بین‌الملل، بازرگانان، دانشجویان رشته‌ی بانکداری و غیره که به زبان انگلیسی تسلط کافی ندارند، ترجمه‌ی آن‌ها بیشتر مورد مطالعه قرار می‌گیرد. لذا با توجه به بار مالی و اهمیت بالای این دستورالعمل‌ها، وجود متن ترجمه‌شده‌ی مناسب و دقیق از این موارد ضروری است. در این مقاله سعی بر آن است تا به تحلیل ترجمه‌های این متن با نگاه تلفیقی ترجمه‌های و زبان‌شناختی پرداخته شود و با انتخاب راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و نگرش معناشناسی ساختارگرا به معادل‌یابی (سازی)‌های صورت‌گرفته در ترجمه‌های متن مربوط به اعتبار اسنادی (دستورالعمل‌ها) در بخش بانکداری بین‌الملل پرداخته شود تا بتوان به دو پرسش این پژوهش پاسخ داد:

۱. کدام یک از راهبردهای معادل‌یابی (سازی) استفاده بیشتری در ترجمه‌های متن بانکی مربوط به

اعتبار اسنادی (دستورالعمل‌ها) دارند؟

۲. کدام یک از راهبردهای معادل‌یابی (سازی) نقش بارزتری در ترجمه‌های متن بانکی مربوط به

اعتبار اسنادی (دستورالعمل‌ها) دارند؟

۱-۱. بیان مسأله

۱.۲. انواع متن

رايس<sup>۶</sup> (۲۰۰۰) متن‌ها را بر اساس کاربردهای زبانی به چهار دسته تقسیم کرده است که بوهлер<sup>۷</sup>

این چهار دسته را بسط داده و ویژگی آن‌ها را به شرح زیر بیان می‌دارد:

الف. متن اطلاعاتی یا محتوا محور: در این نوع متن، محتوا نسبت به چگونگی بیان پیام‌ها (فرم زبانی) از اهمیت بیشتری برخوردار است. گزارش‌های علمی از این دسته‌اند که هدف‌شان انتقال پیام و دادن اطلاعات به خواننده است.

ب. متن بیانی یا توصیفی یا ساخت ممحور: همچون شعر و متن ادبی، در این نوع از متن ساخت (چگونگی بیان محتوا) از خود محتوا اهمیت بیشتری دارد و نویسنده بیشتر از بعد زیبایی‌شناختی زبان استفاده می‌کند.

<sup>۶</sup>. Reiss

<sup>۷</sup>. Bühler.

پ. متن ترغیبی یا جذبه محور؛ تمکز این متون بر جاذبه و گیرایی است. به بیان دیگر، هدف این متن جذب کردن و مقاعده ساختن خواننده است.

ت. متن شنیداری- رسانه‌ای؛ در این نوع متون، به همراه متون نوشتاری از رسانه‌های الکترونیکی مانند تصویر، موسیقی و غیره استفاده می‌شود تا محتوای کلام تکمیل شود (صداقت‌رسانی و بیگدلی، ۱۳۹۵).

در متون بانکی به دلیل اینکه محتوا و انتقال پیام نسبت به فرم از اهمیت بیشتری برخوردار است، لذا بر اساس تقسیم‌بندی رایس جزء متون اطلاعاتی و به طور خاص متون فنی محسوب می‌شوند که سبک، سیاق، لغات تخصصی و سایر ویژگی‌های خاص خود را دارند.

#### ۳.۱. مروری بر مطالعات مبتنی بر ترجمه‌ی متون بانکی

احمد مختار امام و همکاران (۲۰۲۰) در مقاله‌ی خود با بررسی خصوصیات زبان‌شناختی (زبان اقتصادی) این متون همچون سیاق، باهم‌آیی‌ها، معادل‌یابی‌ها، نوع متن و غیره به مشکلات مترجمان در ترجمه‌ی این متون می‌پردازند. هاریانتو<sup>۱</sup> (۲۰۱۹) در مقاله‌ی خود با تقسیم‌بندی اصطلاحات بانکی به دو گروه مربوط به خدمات سنتی و نوین، این نتیجه‌گیری را می‌کند که فرایند ترجمه با درک متن و اصطلاحات بانکی در زبان مبدأ آغاز می‌شود و استفاده از مترادف، راهبرد مناسبی برای ترجمه نمی‌باشد و نتیجه ترجمه‌ی آن پیامدهای حقوقی متفاوتی ایجاد می‌کند. همچنین از جهت کاربردهای راهبردی ترجمه‌ای، مترجم‌ها در صورت نیافتن معادل و یا مترادف از ترجمه‌ی تحت‌اللفظی استفاده می‌کنند و در صورت وقوع درک ناصحیح با انجام ترجمه‌ی تحت‌اللفظی، سعی در استفاده از واژه‌ها در ترجمه‌ی معادل‌ها می‌نمایند. فتحی‌علی‌شاه و همکاران (۲۰۱۹) نیز در مقاله‌ی خود این نتیجه را بیان می‌کنند که بخش بانکی با به کارگیری یک زبان تبادل بین‌المللی می‌تواند به اقتصاد یک کشور کمک بسیار کند و در غیر این صورت به دلیل درک نادرست از مدارک بانکی، یک هرج و مرچ در بخش مالی به وجود می‌آید که بخش‌های دیگر جامعه را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۴. مروری بر مطالعات مبتنی بر تحلیل راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و همچنین تحلیل زبان‌شناختی مربوط به ترجمه‌ی سایر متون

<sup>۱</sup>. Hariyanto

حسینی معصوم (۱۳۹۹) در بررسی چالش‌های زبان‌شناسخانی در ترجمه‌ی برگردان‌های نشان‌های تجاری و عناوین سازمانی از فارسی به انگلیسی، ضمن بررسی ساختارهای این عناوین از دیدگاه نحوی و واژگانی و بررسی انواع روش‌های ترجمه بر اساس مدل نیومارک و همچنین ارائه دسته‌بندی جدید از خطاهای مترجمان در برگردان عناوین از فارسی به انگلیسی این نتیجه را بیان می‌کند که شناخت شیوه‌های مرسوم ترجمه‌ی این عناصر در سطح بین‌المللی پیش‌شرط ترجمه‌ی مناسب این عنوان‌هاست و مترجمان و دانشجویان ترجمه باشد آموزش‌های ویژه‌ای در این زمینه دریافت کنند. دقوقی و هاشمی (۲۰۱۶) در مقاله‌ی خود این نتیجه را بیان می‌کند که راهبرد معادل‌یابی کارکردی پرکاربردترین راهبرد و دگرگون‌سازی (وارونهش) و بازنویسی (دگرنوشت) کم کاربردترین این راهبردها در ترجمه‌ی اثر نون والقلم است. صیادانی و بازیار (۱۳۹۴) در نقدی بر معروف‌ترین روش‌های ترجمه‌ی قرآن کریم بر اساس جدیدترین تئوری‌های ترجمه و زبان‌شناسی این نتیجه‌گیری را می‌کنند که دریافت صحیح پیام و حفظ معنای زبان متن مبدأ ضروری است و به این منظور چاره‌ای جز استفاده از ترجمه‌ی پویا و بومی-سازی عبارات متن مبدأ وجود ندارد. چراکه دیگر روش‌های ترجمه همچون تفسیری و تحت‌اللفظی در برگردان صحیح عبارات فرهنگی کارآمد نبوده و حتی به تضعیف زبان مقصد نیز منجر خواهد شد. از دیگر موارد مطالعات پیشین داخلی می‌توان به مقاله‌ی حیدری و دیگر همکاران (۱۳۹۷)، مقاله‌ی کیادربندرسی و صدقی (۱۳۹۶) و مقاله‌ی خلیلی‌زاده و امیرشجاعی (۱۳۹۶) نام برد.

برای پاسخ به پرسش‌های پژوهش، این پژوهش کتابخانه‌ای با پیکره‌ی نوشتاری صورت گرفته است که در آن سعی بر استفاده از متون پرکاربرد در زمینه‌ی اعتبار اسنادی بوده است. ازانجاکه متون ترجمه شده و انتشاریافته توسط کمیته‌ی ایرانی اتفاق بازرسکانی بین‌الملل به عنوان یکی از منابع اصلی، موثق و قابل ارجاع در بانک‌های ایرانی هستند که توسط کارکنان صنعت بانکداری بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ لذا بررسی‌ها و دقت‌های زیادی در جهت انتخاب متون بانکی از میان این منابع صورت گرفت که درنهایت کتاب‌های زیر برگزیده شدند.

۱. اینکووترمز ۲۰۲۰ (با دو ترجمه)

۲. مقررات متعددالشكل اعتبارات اسنادی

۳. رویه‌های بین‌المللی عملیات بانکی برای بررسی اسناد به موجب UCP۶۰۰

۴. راهنمای جامع اعتبار اسنادی

پس از گزینش این متون و بررسی مقابله‌ای آن‌ها با ترجمه‌های فارسی صورت‌گرفته و با استفاده از راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و نظریه‌ی معناشناسی ساختارگرا و بهصورت یک پژوهش میدانی، تلفیقی، با روش توصیفی- تحلیلی (تحلیل محترما) و کیفی و با شیوه‌ی جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای به بررسی راهبردهای معادل‌یابی (سازی) به‌کار گرفته‌شده در ترجمه‌ی یکصد و هفتاد جمله تصادفی منتخب پرداخته می‌شود.

#### ۱۰.۵ راهبردهای معادل‌یابی نیومارک

جهت تحلیل معادل‌های ترجمه‌ای این متون، از هفده روش معادل‌یابی نیومارک (۱۹۸۸) استفاده می‌شود. اگرچه این نظریه‌ی ترجمه‌ای مربوط به ترجمه‌ی عناصر فرهنگی بوده و نیومارک این نظریه را برای ترجمه‌ی عناصر فرهنگی ارائه کرده است، اما شایان ذکر است که این نظریه به دلیل جامع و متنوع بودن آن به نظر می‌رسد که برای گزینش و یا ساخت معادل در ترجمه‌ی دیگر متون نیز کارآیی داشته باشد که با این پژوهش می‌توان این مورد را نیز مورد آزمون قرارداد.

- انتقال یا وام‌گیری<sup>۹</sup>: به‌کارگیری کلمه یا عبارت زبان مبدأ در زبان مقصد است که نوعی حرف‌نگاری است.

- بومی‌سازی ساختاری یا همانگ‌سازی<sup>۱۰</sup>: تطابق واژه‌ی انتقال‌یافته با ساختارهای آواشناختی و صرفی زبان مقصد می‌باشد.

- معادل فرهنگی<sup>۱۱</sup>: استفاده از واژه‌ی فرهنگی با جایگاهی یکسان و مشابه در فرهنگ مقصد می‌باشد.

- معادل کارکردی یا نقشی<sup>۱۲</sup>: استفاده از معادلی است که کاربرد مشابهی در زبان مقصد دارد.

- معادل توصیفی<sup>۱۳</sup>: به معنای توصیف واژه‌ی فرهنگی است.

- ترادف یا هم‌معنایی<sup>۱۴</sup>: استفاده از واژه‌ی مترادف در جایی که معادل دقیقی وجود ندارد.

- ترجمه‌ی قرضی یا گرتهداری<sup>۱۵</sup>: ترکیبی از قرض‌گیری و ترجمه‌ی تحت‌اللفظی (اغلب در کلمات مرکب و باهم‌آیی) است.

<sup>۹</sup>. transference

<sup>۱۰</sup>. transliteration

<sup>۱۱</sup>. naturalization

<sup>۱۲</sup>. cultural equivalent

<sup>۱۳</sup>. functional equivalent

<sup>۱۴</sup>. descriptive equivalent

<sup>۱۵</sup>. synonymy

<sup>۱۶</sup>. through-translation

- **تغییرات دستوری یا جایگزینی‌ها**<sup>۱۷</sup>: منظور ترجمه همراه با تغییر یا جایگزینی در ساختارهای گرامری است.

- **دگرگون‌سازی یا وارونهش**<sup>۱۸</sup>: تغییر نقطه نظر و یا دیدگاه مترجم است. تغییر علت به جای نتیجه، جزء به جای کل، تغییر نمادها و معلوم به مجھول از فرایندهای دگرگونی است.

- **ترجمه‌ی مقبول و یا ترجمه‌ی استاندارد مورد پذیرش**<sup>۱۹</sup>: معمولاً باید برای هر واژه‌ی سازمانی از ترجمه‌ی رسمی یا ترجمه‌ای که مقبولیت عامه دارد استفاده کرد و اگر مناسب نباشد، مترجم به طور غیر مستقیم، عدم موافقت خود را با ترجمه‌ی رسمی که از آن صورت گرفته است نشان می‌دهد.

- **ترجمه‌ی موقت**<sup>۲۰</sup>: ترجمه‌ای که برای واژگان تخصصی جدید است تا در فرصت‌های بعدی تغییر یابد.

- **جبان**<sup>۲۱</sup>: در این روش نارسایی معنایی و یا نقص در جلوه‌های آوایی و استعاره‌ها و یا مفاهیم کاربردی در بخشی از جملات، در بخش دیگر جبران می‌شود.

- **تحلیل مؤلفه‌ای**<sup>۲۲</sup>: شامل تفکیک واحدهای معنایی به اجزای معنایی شان می‌باشد.

- **کاهش و افزایش**<sup>۲۳</sup>: به معنای افزودن کلمه یا عبارتی به متن و یا حذف برخی قسمت‌های متن است.

- **بازنویسی یا دگرنوشت**<sup>۲۴</sup>: عبارت است از شرح و بسط و یا توضیح بخشی از متن. این فرایند در متونی مورد استفاده قرار می‌گیرد که ضعیف یا نارسا نوشته شده باشند یا معنای تلویحی داشته باشند و نکات مهمی حذف شده باشد.

- **ترکیب یا فرایندهای تلفیقی**<sup>۲۵</sup>: استفاده از دو یا چند شیوه به طور همزمان را بیان می‌دارد.

<sup>۱۷</sup>. shifts or transpositions

<sup>۱۸</sup>. modulation

<sup>۱۹</sup>. recognized translation

<sup>۲۰</sup>. translation label

<sup>۲۱</sup>. compensation

<sup>۲۲</sup>. componential analysis

<sup>۲۳</sup>. reduction and expansion

<sup>۲۴</sup>. paraphrase

<sup>۲۵</sup>. couplet

- یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات<sup>۲۶</sup>: شامل اطلاعات فرهنگی تخصصی و زبان‌شناختی است که مترجم بسته به نوع متن در پایین صفحه، انتهای متن و یا انتهای کتاب می‌دهد.

## ۲. تحلیل یافته‌ها

با توجه به بررسی مقابله‌ای جملات برگزیده، یافته‌های زیر بر اساس تحلیل مورد به مورد راهبردها حاصل گردید.

### ۱.۲. انتقال (وام‌گیری)

بخشی از معادل‌های قرضی در جملات بانکی برگزیده شامل سروژه‌ها (تلفظ واژه‌گونه حروف)، اختصارهای الفبایی (تلفظ تک‌تک نویسه‌ها) و مخفف‌ها می‌باشد که دو نوع اول کاربرد و فراوانی زیادی در بخش اعتبارات اسنادی همچون شیوه‌های حمل دارند. لذا برای تحقق اصل اقتصاد و کم‌کوشی در زبان (صرف کم‌ترین نیرو برای انتقال بیشترین اطلاعات) از آوردن نام کامل شیوه‌های حمل در زبان انگلیسی خودداری شده و به جای آن‌ها از سروژه‌ها و اختصارهای الفبایی سه نویسه‌ای (که نوعی ترکیب ادغامی‌اند) استفاده شده است.

از شیوه‌های ترجمه‌ی این سروژه‌ها و اختصارهای الفبایی در زبان فارسی می‌توان به الف: استفاده از صورت اختصاری ترجمه‌شده همچون «PLO» یا همان «Palestine Liberation Organization» به سازمان آزادی‌بخش فلسطین و سپس «ساف». ب: ترجمه‌ی عین اختصارات زبان مبدأ با حروف زبان مقصد مانند «UNESCO» (يونسکو) و «NATO» (ناتو) (لطفی‌پور ساعدی، ۱۳۸۸، صص. ۱۰۰-۱۰۱) و پ: استفاده از ترجمه‌ی کامل مفهوم در زبان مقصد (عادل و رحیمی، ۱۳۹۶) اشاره کرد.

جدول ۱. انواع شیوه‌های حمل (سروژه و اختصارهای الفبایی) بر اساس کتاب اینکوتزم ۲۰۲۰ و معادل ترجمه‌ای آن‌ها در زبان فارسی طبق ترجمه‌ی شرکت چاپ و نشر بازرگانی

معادل سروژه-ای یا اختصار الفبایی در زبان فارسی	معادل ترجمه‌ای در زبان فارسی	عبارت کامل در زبان انگلیسی	سروژه یا اختصارهای الفبایی به کاررفته

<sup>۲۶</sup>. Notes, additions and glosses

<b>EXW</b>	Ex Works	تحویل کالا در محل کار	-
<b>FCA</b>	Free Carrier	تحویل کالا در محل مقرر به حمل کننده	-
<b>FOB</b>	Free on Board	تحویل کالا روی عرشه کشتی	-
<b>FAS</b>	Free Alongside Ship	تحویل کالا در کنار کشتی	-
<b>CFR</b>	Cost and Freight	قیمت کالا و کرایه حمل تا بندر مقصد	-
<b>CIF</b>	Cost, Insurance, and Freight	قیمت کالا، بیمه و کرایه حمل تا بندر مقصد	-
<b>CPT</b>	Carriage Paid to	پرداخت کرایه حمل کالا تا مقصد	-
<b>CIP</b>	Carriage and Insurance Paid To	پرداخت کرایه حمل و بیمه کالا تا مقصد	-
<b>DAP</b>	Delivered at Place	تحویل کالا در محل مقرر در مقصد	-
<b>DPU</b>	Delivered at Place Unloaded	تحویل کالا در محل مقرر به صورت تخلیه شده	-
<b>DDP</b>	Delivered Duty Paid	تحویل کالا در محل مقرر با ترجیح و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی	-

با توجه به بررسی این سروازه‌ها و یا اختصارهای الفبایی در متون بانکی برگزیده مشخص گردید که تنها راهبرد معادل یابی وام‌گیری برای گزینش معادل سروازه‌ای و یا اختصار الفبایی این اصطلاحات حمل استفاده شده است و تنها در برخی از موارد که از کل عبارت در زبان مبدأ استفاده شده است، از

معادل ترجمه‌ای آن به صورت گرتهداری و یا توصیفی استفاده شده است، در حالیکه هر روزه سرواههای یا اختصارهای الفبایی جدید بسیاری در صنعت بانکداری پدید می‌آیند.

#### جدول ۲. برخی سرواههای جدید در صنعت بانکداری

سامانه جامع ارزی	سمتak	سامانه مدیریت تعهدات ارزی کشور
سامانه پیامرسانی الکترونیکی مالی	ستا	سامانه نظارت ارزی
نظام یکپارچه معاملات ارزی	مکنا	مرکز کنترل و نظارت اعتبارات
سامانه نظارت ارزی	شهاب	شناسه هویت الکترونیک بانکی

با توجه به برخی معادل‌سازی‌های سرواههای یا اختصارهای الفبایی در صنعت بانکداری همچون معادل‌سازی سرواههای شبا (شماره حساب بانکی ایران) برای IBAN<sup>۲۷</sup> می‌توان اختصارهای الفبایی و یا سرواههای جدید چون ت.ک.ع. (تحویل کالا روی عرش) و یا ت.ک.ک. (تحویل کالا در کنار کشتی) و یا اختصار الفبایی چهارنوبی‌سهای چون ت.ک.ت.ع. (تحویل کالا در محل مقرر با ترخیص و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی) را برای شیوه‌های حمل پیشنهاد داد.

در بخش‌های دیگر متون اعتبار اسنادی (به‌غیر از اصطلاحات حمل) نیز از سرواههای و اختصارهای

الفبایی دیگری همچون:

UCP (Uniform Customs and Practice), ISBP (International Standard Banking Practice), KYC (Know Your Customer), FIATA (Federation Internationale de Associations de Transitaire et Assimilés), LIBOR (London Interbank Offer Rate), SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication), URR (Uniform Rules for Bank-to-Bank Reimbursements under Documentary Credits)

استفاده شده است که با معادلهای قرضی و در اکثر موقع با همان حروف الفبایی انگلیسی و بدون معادل‌یابی (سازی) وارد زبان فارسی شده‌اند. نکته قابل توجه در بخش معادل‌یابی (سازی) برای سرواههای و اختصارهای الفبایی در این متون این است که حتی یکسان‌سازی برای آن‌ها در ترجمه‌های برگزیده صورت نگرفته است، تا جایی که معادل بدون حروف برگردان همچون UCP<sup>۲۸</sup> در تمامی متون

<sup>۲۷</sup>. International Bank Account Number

<sup>۲۸</sup>. Uniform Customs and Practice

برگزیده مورد استفاده قرار گرفته است، اما برای موارد دیگر همچون ICC همیشه ترجمه‌ی کامل فارسی آن یعنی اتاق بازرگانی بین‌الملل (پیشنهاد سروازه ا. ب. ب. در زبان فارسی توسط پژوهشگر) و یا اختصار الفبایی<sup>۲۹</sup> UR<sup>R</sup> به صورت ترجمه‌ی کامل همچون مقررات متعدد‌الشكل برای پوشش پرداخت بین‌بانکی معادل گزینی (سازی) شده‌اند.

با عبور از بحث سروازه‌ها و اختصارهای الفبایی و بررسی بیشتر متون برگزیده مشخص گردید که برخی از واژه‌ها به صورت قرضی وارد زبان فارسی شده‌اند و معادلی برای آن‌ها تاکنون یافت نشده است (خلاً واژگانی). اما برخی از واژه‌ها با توجه به اینکه برای آن‌ها معادل‌یابی (سازی) در زبان فارسی صورت گرفته است، اما هنوز در ترجمه‌ها، از معادل‌های وام‌گیری شده آن‌ها استفاده می‌شود.

Clause کلوز (معادل قرضی در صنعت بیمه)، Checklist چک لیست (فهرست یادآور)، Demurrage دموراژ (جریمه‌ی معطلی کشتی)، Field فیلد (بخش، قسمت)، Finance فایانس (تامین مالی)، Force majeur فرس ماذور (قهوهی قهریه)، Franchise فرانشیز (فاقد معادل)، perforated پرفرارژ شده (برجسته)، Risk ریسک (خطر)، Schedule شدیول و یا شجول (نامه‌ی ضمیمه استناد)، Syndicate سندیکا (مشارکت)، Transhipment ترانسپریمنت (انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله‌ی نقلیه دیگر)، Transit ترانزیت (حمل و نقل، ارسال و عبور)، Usance یوزانس (پرداخت مدت‌دار)، Reference Number شماره رفرنس (شماره شناسه).

با توجه به دلایل استفاده از وام‌واژه‌ها همچون کسب هویت یا اعتبار اجتماعی، دشوازه تلقی شدن واژه‌ی بومی، خلاء واژگانی، شفافیت بیشتر وام‌واژه و غلبه سیاسی و نظامی (شقاقی، ۱۳۸۶) دلیل عمده‌ی وجود این واژه‌های قرضی (با توجه به تخصصی بودن آن‌ها) خلاً واژگانی است. اما دلیل دیگر این قرض‌گیری (با توجه به گرینش معادل فارسی برای برخی واژه‌ها)، سلیقه‌ی مترجم می‌باشد که این خود نیز به دلیل تفاوت نگاه مترجم با زبان‌شناس است. برای یک مترجم انتقال مفهوم به زبان مقصد به صورت صحیح و قابل درک از اولویت اول برخوردار است، حتی اگر از وام‌واژه استفاده کند، اما یک زبان‌شناس انتقال مفهوم همراه با حفظ زبان مقصد را مورد توجه قرار می‌دهد و از تأثیرات این وام‌گیری‌ها بر روی زبان مقصد مطلع است.

<sup>۲۹</sup>. Uniform Rules for Bank-to-Bank Reimbursements under Documentary Credits (URR)

### ۳. ۲. بومی‌سازی ساختاری

بومی‌سازی که تطابق واژه‌ی انتقال یافته با ساختارهای آواشناختی و صرفی زبان مقصد و با هدف تولید سبکی روان و شفاف است و واژه‌ی زبان مبدأ با نظام تلفظ زبان مقصد همراه می‌شود.

Transport document covering **containerized** goods often only show a **container** number.  
در اسناد حمل مربوط به کالاهای حمل شده در کانتینر به طور معمول از شماره کانتینر استفاده می‌شود (شیرازی، ۱۳۹۷، ص. ۳۷).

A **syndicate** agreement signed by all participating banks is central to any participation or **syndication** (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۴۱۶).

توافقنامه‌ی سندیکایی که توسط کلیه‌ی بانک‌های شریک امضا می‌شود، نقش محوری در هر مشارکت یا سندیکا دارد (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۲۳).

To avoid the possibility of incurring **demurrage** charges (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۲۴۹).

از ایجاد هزینه‌های ناشی از دموراژ جلوگیری کند (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۵۹).  
(Oxford advanced learner's dictionary, /kən'teɪn/ با تلفظ /r/) واژه‌ی container به صورت قرضی /r/ وارد زبان فارسی شده است تا طبق الگوهای آواشناختی و واچ-آرایی زبان فارسی تلفظ آسان‌تری داشته باشد. واژه‌ی دوم با تلفظ /'sɪndɪkeɪt/ (Oxford advanced learner's dictionary, ۲۰۱۷) که به صورت قرضی و با الگوهای آواشناختی و واچ-آرایی زبان فارسی با تلفظ /sændɪkət/ مورد استفاده قرار گرفته است. واژه‌ی سوم با تلفظ /dɪ'mʌrɪdʒ/ (Oxford advanced learner's dictionary, ۲۰۱۷) که به صورت قرضی و با الگوهای آواشناختی و واچ-آرایی زبان فارسی با تلفظ /mÖradʒ/ در زبان فارسی مورد استفاده قرار گرفته است. از نمونه‌های دیگر نیز می‌توان به واژه‌های cottage (کوتاژ) و یا tariff (تعرفه) اشاره کرد که با راهبرد وام‌گیری و بومی-سازی وارد زبان فارسی شده‌اند.

### ۴. ۲. معادل فرهنگی

با بررسی متون برگزیده تنها، یک معادل فرهنگی در این‌گونه از متون یافت شد.

This does not mean that documents require a **mirror image** (Collyer, ۲۰۰۷, p. ۳۳۴).

این به معنای لزوم تکرار نعل به نعل در اسناد نیست (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۴۳).

متون بانکی برگزیده از دو بخش عمومی و تخصصی تشکیل شده‌اند که تنها در بخش عمومی مربوط به یکی از کتاب‌های برگزیده با عنوان «راهنمای جامع اعتبار استنادی» و به دلیل سبک آموزشی و نگارش کتاب، تنها یک اصطلاح فرهنگی فوق مورد استفاده قرار گرفته است که مترجم با استفاده از معادل فرهنگی برای آن معادل‌گزینی نموده است. لذا با توجه به تخصصی بودن این متون استفاده‌ای چندانی از این راهبرد نشده است.

#### ۴. ۴. معادل کارکردی

معادل‌های کارکردی خود به دو دسته تقسیم می‌شوند. اول اینکه واژه و یا عبارت موجود در متن اصلی به‌تهاای نمایان‌گر نقش کارکردی واژه یا عبارت است و با ترجمه‌ی لغت به لغت، معنا و نقش کارکردی آن به زبان مقصد منتقل می‌شود. به عنوان نمونه برخی اسمای برگزیده برای بانک‌ها، با توجه به نقش کارکرده‌شان همچون: Issuing Bank (بانک صادرکننده)، Advising Bank (بانک ابلاغ-کننده)، Confirming Bank (بانک انتقال‌دهنده)، Bank Transferring (بانک تاییدکننده)، Reimbursing Bank (بانک مطالبه‌کننده) و Claiming Bank (بانک پوشش‌دهنده).  
اما دسته دوم، برخی از واژه‌ها یا عبارات با نقش کارکردی در زبان مبدأ هستند که با ترجمه‌ی لغت به لغت و یا وام‌گیری نمی‌توان معنای آن‌ها را به زبان مقصد منتقل کرد. لذا، ابتدا می‌بایست نقش کارکردی آن‌ها را تشخیص و سپس با ارائه معادلی بر اساس نقش کارکردی، معنای موردنظر را به زبان مقصد منتقل کرد.

**اعتبار استنادی ضمانتی** (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص.

(۴۹)

**Red Clause Documentary Credit** اعتبار استنادی پیش‌پرداخت (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۱۲۲)

**Forfaiting** خرید دین (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۲) (خرید استناد مالی)

**Clean Collection** وصولی ساده (وصولی استناد مالی)

در نمونه‌ی اول معادل ساخته شده به کارکرد ضمانتی اعتبار در متن مبدأ اشاره دارد. در نمونه‌ی دوم معادل ساخته شده نیز براساس نقش کارکردی پیش‌پرداختی آن صورت گرفته است. در نمونه‌ی سوم واژه‌ی دین با ریشه‌ی عربی به معنای بدھی است و در باهم آیی خرید دین، کلیه‌ی دیون را شامل می‌شود. اما این عبارت در اصل برای خرید تعهداتی که در آینده به سررسید می‌رسند و ناشی از تنزیل کالا و خدمات در تجارت خارجی‌اند و به همین سبب معادل «تنزیل در تجارت خارجی» برای آن برگزیده شده است (خلعت بری، ۱۳۷۱، ص. ۵۳۱). در نمونه‌ی چهارم با معادل «وصولی ساده» که نقش کارکردی آن به شیوه‌ای از پرداخت (فقط) اسناد مالی و بدون استفاده از اسناد بازرگانی در بانک‌ها اشاره دارد و بر اساس این کارکرد می‌توان به جای صفت ساده از معادل «وصولی اسناد مالی» برای آن استفاده کرد. لذا این راهبرد کاربرد مناسبی برای معادل‌گزینی (سازی) در این گونه از متون به زبان فارسی دارد.

#### ۴.۵. معادل توصیفی

گاهی اوقات توصیف بر کارکرد ارجحیت دارد و برای انتقال کامل معنا می‌باشد از معادل توصیفی واژه در زبان مقصد استفاده کرد.

**Jettison** is a loss that would be defined as a general average (Collyer, ۲۰۰۷, p.۲۶۲).

ریختن بخشی از محموله‌ها به دریا برای سالم ماندن بقیه آن، خسارت کلی محسوب می‌شود (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۷۳).

An insurance document may indicate that the cover is subject to a **franchise or excess** (deductible) (Collyer, ۲۰۰۷, p.۱۵۹).

سند بیمه می‌تواند به پرداخت خسارت با کسر فرانشیز، یا عدم پوشش مبلغ معینی از خسارت (مازاد) اشاره داشته باشد (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۱۷۴).

**Demurrage costs** هزینه‌های ناشی از تأخیر در تخلیه کالا (شیرازی، ۱۳۹۸، ص. ۶۲)

پرداخت قبل از سررسید (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۸۷)  
**Prepay**

**Transhipment** انتقال از یک وسیله به وسیله‌ی نقلیه دیگر (شیرازی، ۱۳۹۷، ص. ۵۹)

**Usance** برات‌های قابل پرداخت در آینده (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۸۶)

برخی از واژه‌های موجود در جملات برگزیده قابلیت معادل‌گزینی (سازی) به صورت تکواژه‌ای در زبان فارسی را ندارند، به این معنا که باید برای انتقال صحیح معنای این واژه‌ها، آن‌ها را در زبان

فارسی توصیف (معادل توصیفی) نمود. با توجه به تخصصی بودن متن و واژه‌ها، پس می‌توان نتیجه گرفت که این راهبرد کاربرد فراوان و مناسبی برای معادل‌گزینی (سازی) و انتقال مناسب معنا در این‌گونه از متن دارد.

#### ۴.۶. ترادف

نیومارک بر این باور است که ترادف استفاده از یک معادل نزدیک در زبان مقصد برای واژه‌ای از متن مبدأ است و استفاده از آن در جایی است که معادل دقیق وجود نداشته باشد و واژه‌ای که معادل به جای آن گذاشته می‌شود، اهمیت زیادی در متن نداشته باشد.

Documents listed in credit should be presented as separate documents (Collyer, ۲۰۰۷, p.۹۴).

اسناد درخواستی در یک اعتبار باید به صورت جداگانه ارائه شوند (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۰۵). The statement “partial drawings prohibited” or similar expression means that a presentation must be for the full amount available (Collyer, ۲۰۰۷, p.۵۶).

شرط «برداشت قسمتی مجاز نیست» یا نظایر آن یعنی ارائه اسناد باید برای کل مبلغ قابل استفاده باشد (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۳).

Non-Examination of Extraneous Documents (Collyer, ۲۰۰۷, p.۶۰).

عدم بررسی اسناد نامرتب (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۷).

This position has also been taken up in ICC publication International Standard Banking Practice (Collyer, ۲۰۰۷, p.۶۱).

این تصمیم همچنین در نشریه‌ی اتاق بازرگانی بین‌الملل «رویه‌ی استاندارد بانکداری بین‌المللی» درج شده است (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۸).

با توجه به عدم وجود هم‌معنایی مطلق در روابط مفهومی، اما بر اساس نمونه‌های ارائه شده در این راهبرد می‌توان گفت که برای واژه‌های موجود در زبان مبدأ، معادل‌گزینی (سازی) ترادفی بیشتر بر اساس بافت موقعیتی (کاربردشناسی) صورت گرفته است.

#### ۴.۷. گرتهداری

این راهبرد ترکیبی از فرض‌گیری و ترجمه‌ی تحتاللفظی است و در کلمات مرکب و باهم‌آیی‌ها اتفاق می‌افتد. اگر ترجمه‌ی لغت به لغت را یک نوع از گرته‌برداری به حساب آوریم، موارد بسیاری از این راهبرد معادل یابی در متون برگزیده یافت می‌شود.

**اعتبار اسنادی با شرط قرمز** (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۹)

**Inoperative Documentary Credit** (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۹)

**Sight Draft, Sight Payment** (برات دیداری، پرداخت دیداری (ذوقی، ۱۳۹۸، ص. ۲۹)

Payment of a monetary unit of account in which case the undertaking is to pay in that unit of account.

پرداخت به واحد پولی حساب که در این صورت تعهد پرداخت به آن واحد حساب می‌باشد (حسینی و درویش - ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۸۹).

Ministry of Chamber of Commerce (اتاق بازرگانی)، Black Back Transport Document Face Value (وزارت بازرگانی)، Commerce (ارزش اسمی)، Advising Bank (بانک ابلاغ‌کننده)، Issuing Bank (بنک صادرکننده)، (سند حمل پشت سفید)، (اتاق اقتصادی)، (ارائه نمی‌کنند). به طور کلی و با توجه به نمونه‌های ارائه شده در

این موارد نمونه‌هایی از گرته‌برداری در معادلهای رسمی هستند که در برخی موارد درک صحیحی به خواننده از معنا و مفهوم در زبان مقصد ارائه نمی‌کنند. به طور کلی و با توجه به نمونه‌های ارائه شده در راهبرد گرته‌برداری، می‌توان دریافت که مترجمان متون برگزیده به این راهبرد از معادل یابی استقبال زیادی نشان داده‌اند، اگرچه که در پاره‌ای از موارد معادل گزینش (ساخت) شده، دامنه‌ی کار را به طور کامل مشخص نکرده و سبب سردرگمی خواننده می‌شوند.

#### ۴.۸. تغییرات (یا جایگزینی‌ها)

منظور از این راهبرد، تغییر یا جایگزینی (ساختاری) در مقوله‌های دستوری عناصر سازنده‌ی عبارات و جملات موجود در دو زبان متفاوت مورد ترجمه است. ساختارهای دستوری و توالی مقوله‌های آن‌ها

در زبان‌های مختلف، متفاوت هستند و باید دید که عدم رعایت این تغییرات در مقوله‌های دستوری، چگونه در انتقال معنای بین دو زبان تأثیرگذار هستند.

### **تفسیر اصولی (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص.)**

(۵۹)

**Standard Banking Practice** رویه‌ی استاندارد بانکی (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۱)

**Required Signature on a Document** درخواست امضای اسناد (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص.)

(۷۸)

**Status of Reimbursement Obligations** وضعیت پوشش تعهدات (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص.)

(۴۳۲)

**Receipt of Instruction** دستورات دریافتی (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۸۶)

**An original Airway Bill** اصل سند حمل هوایی (سند حمل هوایی اصل) (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۳۷)

### **UN Commission on International Trade Law (UNCITRAL)**

کمیسیون قانون تجارت بین‌الملل در سازمان ملل (حسینی و درویش ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴) طبق توالی ارکان جمله، جایگاه صفت و موصوف در زبان انگلیسی و فارسی متفاوت است. در معادل‌گزینی‌های نمونه‌ی اول و دوم این توالی در ساختار زبان فارسی رعایت نشده است که در مورد اول اصول تفسیری (اصولی) که به شکل تفسیری هستند) به تفسیر اصولی (تفسیری که اصولی هستند) و در نمونه‌ی دوم رویه بانکی استاندارد با جابجایی به رویه استاندارد بانکی (تغییر در ارجاع) ترجمه شده است. در نمونه‌ی سوم required به عنوان صفت برای امضاء با معادل دستوری فعلی برگردان شده است، درحالیکه معادل مناسب برای آن در زبان فارسی «امضای مورد نیاز بر روی سند» است که هم جابجایی و هم نقش‌های معنایی مناسب در معادل‌گزینی را نشان دهد.

در نمونه‌ی چهارم عبارت موجود در متن اصلی به وضعیت تعهدات پوششی و نه وضعیت پوشش تعهدات اشاره دارد (جابه‌جایی اسم و صفت) که باز هم عدم رعایت برگردان مناسب مقوله‌های دستوری و نقش و توالی آن‌ها مشهود می‌باشد. در سه مثال آخر دستورات دریافتی به جای دریافت دستور (برگردان

اسم به صفت)، اصل سند حمل دریافتی به جای سند حمل هوایی اصلی (برگردان صفت به اسم) و کمیسیون قانون تجارت بین الملل در سازمان ملل به جای کمیسیون سازمان ملل درباره قانون تجارت جهانی (تغییر در ارجاع) نیز با جایگایی ارکان، تغییر مقوله‌ی دستوری و تغییر معنایی، تا حدودی مفهوم مورد نظر را انتقال داده‌اند.

در برخی موارد این تغییر و جایگزینی در سطوح مختلف و بالاتر دستوری نیز صورت گرفته است (معادل یابی جمله با عبارت و یا واژه و یا بالعکس) که در نمونه‌های زیر این تغییرات در انتقال صحیح معنا خللی ایجاد نکرده‌اند. جای بررسی این سطوح در راهبرد ترجمه‌ای نیومارک خالی به نظر می‌رسد. This is evident in the following rules which clearly define what presentation is, where it has to occur, when it has to be made, how it has to be made and how it will be recognized (Collyer, ۲۰۰۷, p.۵۴).

این موضوع در موارد زیر به وضوح مشهود است که در آن‌ها مفهوم ارائه استناد، محل ارائه، زمان ارائه، نحوه ارائه، و نحوه تشخیص آن به روشنی بیان می‌شود (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۷۰).

**Failure to give notice of dishonor or acceptance or acknowledgement that a deferred payment undertaking has been occurred** obligates the issuer to pay at maturity (Collyer, ۲۰۰۷, p.۶۷).

قصور در اعلام پذیرش استناد یا قبولی یا تعهد پرداخت مدت‌دار، بانک گشایش‌کننده را ملزم به پرداخت در سررسید می‌نماید (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۸۵).

Goods may be received before the documents under the documentary credit are received by the issuing bank (Collyer, ۲۰۰۷, p.۴۲۱).

ورود کالا به مقصد قبل از دریافت استناد تحت اعتبار استنادی توسط بانک گشایش‌کننده (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۲۹).

#### ۴. ۹. دگرگون‌سازی (وارونهش)

دگرگون‌سازی با تغییر نقطه‌نظر، دیدگاه، و یا مقوله‌ی ذهنی مترجم (تغییر علت به جای نتیجه، جزء به جای کل، تغییر نمادها، و معلوم به مجھول) اتفاق می‌افتد.

When a document checker examines insurance, financial, and commercial documents, and documents for official purposes presented under documentary credits, he or she will often find that documents do not comply (Collyer, ۲۰۰۷, p.۲۹۶).

استناد بیمه، استناد مالی، استناد تجاری و استناد مورد نیاز برای عملیات اداری که تحت اعتبار استنادی ارائه می‌شوند، اغلب دارای مغایرت‌هایی هستند (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۰۶).

Standby letters of credit are not legally distinct from demand guarantee (Collyer, ۲۰۰۷, p.۳۹).

اعتبارنامه‌های ضمانتی از نظر قانونی همانند ضمانت نامه‌های عندالمطالبه هستند (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۵۲).

Documentary credit to be issued in favor of the beneficiary in sufficient time to enable shipment to be effected (Collyer, ۲۰۰۷, p.۱۲۶).

ترتیبات گشایش اعتبار به نفع ذینفع به موقع انجام گرفته تا او بتواند کالا را حمل کند (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۱۴۲).

در نمونه‌ی اول، نگاه به موضوع از دیدگاه فرد مسئول بررسی استناد و در ترجمه‌ی آن، نگاه به خود استناد تغییر پیدا کرده است. در نمونه‌ی دوم نیز دیدگاه تضادگونه نبودن به دیدگاه ترادفی در ترجمه تبدیل شده است. در نمونه‌ی سوم تغییر دید در ترجمه از روی کالا که می‌بایست حمل شود بر روی ذینفع کالا که می‌بایست کالا را حمل کند (معلوم به مجھول) اتفاق افتاده است که البته این موارد در بخش ساخت اطلاعاتی در معناشناسی ساختارگرا نیز قابل بررسی هستند. با توجه به علمی بودن این نوع از متون (کاربرد فراوان جملات مجھول در زبان انگلیسی) مشخص گردید که این راهبرد بیشتر با تغییرات ساختار دستوری مجھول به معلوم و یا بر عکس در ترجمه‌های متون برگزیده اتفاق افتاده است. اما طبق دو نمونه‌ی نخست، می‌توان گفت که مبتداسازی (ساخت اطلاعاتی) نیز از جمله مواردی است که سبب تغییر نگاه مترجم در این‌گونه از متون می‌شود که جای بررسی این امر (تغییر نگاه مترجم با مبتداسازی و ساخت اطلاعاتی) نیز در بررسی این راهبرد معادل یابی نیومارک خالی به نظر می‌رسد.

#### ۴. ترجمه‌ی مقبول

در ترجمه‌ی مقبول (ترجمه‌ی استاندارد مورد پذیرش) باید از ترجمه‌ی مورد پذیرش استفاده شود. به عبارتی دیگر، وقتی یک معادل ترجمه‌ای رسمی و مشخص برای واژه و یا عبارت در زبان مقصد برگزیده شده است، مترجم می‌بایست از آن در ترجمه استفاده نماید تا خوانتنده دچار سردرگمی نشود. مگر آنکه مترجم با ترجمه‌ی آن موافق نباشد که در این صورت بهتر است ترجمه‌ی درست آن را پیشنهاد کند (نیومارک، ۲۰۰۶، ۱۴۱). لذا بر اساس توضیحات ارائه شده و همچنین بررسی‌های صورت گرفته بر روی ترجمه‌های متون برگزیده، مشخص گردید که با توجه به وجود برخی ترجمه‌های رسمی همچون Chamber of Commerce (اتاق بازرگانی)، Chamber of Economy (اتاق اقتصادی) و غیره اما مخالفتی با آن‌ها صورت نگرفته و استفاده‌ای از این راهبرد نشده است.

#### ۴.۱۱. ترجمه‌ی موقت

این روش ترجمه، موقتی است که معمولاً برای واژه‌های جدید سازمانی صورت می‌گیرد و باید آن را داخل گیومه قرار داد تا پس از معادل‌یابی (سازی) آن توسط فرهنگستان ادب تغییر یابد. در مورد این راهبرد ترجمه‌ای نیز می‌توان گفت که نمونه‌ای از این راهبرد ترجمه‌ای در ترجمه‌های این متون استفاده نشده است، اما می‌توان به مترجمان این متون پیشنهاد داد که در معادل‌یابی‌های مربوط به اختصار‌الفبایی و یا سروواژه‌سازی‌های این متون که تاکنون برای آن‌ها معادل اختصار‌الفبایی و یا سروواژه‌ای در زبان فارسی ساخته نشده است، از این راهبرد استفاده کنند.

#### ۴.۱۲. جبران

کیادربندسری (۱۳۹۶) در مقاله‌ی خود هدف این راهبرد ترجمه‌ای را جبران تأثیر یکی از صنایع متن مبدأ مانند جناس یا واج‌آرایی می‌داند که در ترجمه از دست رفته است (پالمبو، ۱۳۹۱، ۲۲). ظاهراً این روش هنگامی صورت می‌گیرد که نارسایی معنایی یا نقص در جلوه‌های آوایی و استعاره‌ها و تأثیر کاربردی بخشی از جمله در قسمتی دیگر از همان جمله یا در جمله‌ی مجاور آن جبران می‌شود (نیمارک، ۱۳۷۲، ۱۱۵). با بررسی‌های صورت‌گرفته بر روی جملات برگزیده مشخص گردید که با توجه به نوع متون (علمی) و وابستگی مترجمان این متون به ترجمه‌ی مقید و وفادار به متن مبدأ (دوری از ترجمه آزاد و رو به تألیف) از این کاربرد نیزاستفاده‌ای نشده است

#### ۴.۱۳. تحلیل مؤلفه‌ای

با بررسی متون برگزیده مشخص شد که با توجه به کاربرد مفید این مقوله‌ی معناشناختی ساختارگرای برای معادل‌یابی (سازی) مناسب در واحدهای هم‌حوزه، متأسفانه از این راهبرد استفاده چندانی در این متون نشده است (به غیر از موارد اندکی که با استفاده از تجربه‌ی مترجم و یا استفاده از راهبرد معادل‌یابی گرتهداری و یا ترجمه‌ی قرضی که در آن تفاوت مؤلفه‌ای میان واژه‌های هم‌حوزه مشخص و انتقال می‌یابند).

#### ۴.۱۴. کاهش و افزایش

در این راهبرد می‌توان گفت که با عمل کاهش (حذف) مترجم علاوه بر حفظ معنایی که می‌بایست منتقل شود، به دنبال برقراری اصل اقتصاد (ساخت زبانی بهینه) در زبان مقصد است. اما از سوی دیگر،

در برخی موارد در صورت عدم دقت لازم مترجم در عمل کاهش امکان ایجاد ابهام معنایی، انتقال نامناسب و نامفهوم معنا و یا ساخت غیردستوری در متن مقصود وجود دارد.

To satisfy a specific concern of the buyer in relation to the certification required

(Collyer, ۲۰۰۷, p.۲۸۱). تأمین درخواست خریدار (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۲۹).

Negotiation means the purchase by the nominated bank of drafts (drawn on a bank other than the nominated bank) and/or documents under a complying presentation, **by advancing or agreeing to advance funds** to the beneficiary on or before the banking day on which reimbursement is due to the nominated bank.

معامله‌ی اسناد یعنی خرید برات (صادره بر عهده‌ی بانک دیگری به غیر از بانک مقرر) و/ یا اسناد ارائه‌شده مطابق شرایط اعتبار توسط بانک مقرر، اعم از اینکه پرداخت به ذینفع انجام گیرد یا پیش از روز بانکی تعیین شده در پوشش وجه واقع شود (ذوقی، ۱۳۹۸، ص. ۲۷). و ترجمه‌ی دوم توسط حسینی و درویش‌ملا و بدون عمل: معامله یعنی خرید برات (صادره بر عهده‌ی بانکی غیر از بانک تعیین شده) و/ یا اسناد تحت ارائه‌ی مطابق، توسط بانک تعیین شده، از طریق پرداخت پیش از موعد یا موافقت با پرداخت پیش از موعد به ذینفع در، یا پیش از روز بانکی که سرسید پوشش به بانک تعیین شده فرا می‌رسد (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۷۳).

در نمونه‌ی نخست، عمل کاهش (حذف) با مدنظر قراردادن اصل اقتصاد صورت گرفته که البته در صورت عدم آگاهی خواننده از بافت، ممکن است ایجاد ابهام کند. اما در صورت احاطه خواننده به موضوع مورد بحث، با عمل حذف رعایت اصل اقتصاد در زبان مقصد به خوبی صورت گرفته است. در نمونه‌ی دوم با دو ترجمه‌ی که در ترجمه‌ی اول با عمل حذف *by advancing or agreeing to advance funds* اصلی‌ترین عمل (پرداخت پیش از موعد) در معامله نادیده گرفته شده است و خود سبب از بین رفتن معنا و همچنین ایجاد ساختاری غیردستوری در ترجمه شده است. اما در ترجمه‌ی دوم که عمل حذف صورت نگرفته است، معنا به طور کامل منتقل و ابهامی در متن مقصد دیده نمی‌شود.

راهبرد افزایش و دلایل استفاده از آن:

الف: رفع ابهام و شفاف‌سازی

ب: ایجاد روایی و تاکید در زبان مقصد (عدم لزوم معنایی و دستوری)  
پ: ضرورت زبانی (دستوری، معنایی، وغیره) در ساختار زبان مقصد

States that it is original, unless the statement appears not to apply to the document presented (Collyer, ۲۰۰۷, p.۲۳۰).

در سند قید شده باشد که اصل است مگر آنکه مشخص باشد آن قید مربوط به سند ارائه شده نیست (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۳۹).

Performance or breach of any underlying transaction (Collyer, ۲۰۰۷, p.۴۷).

انجام یا قصور در انجام تراکنشی که مبنای گشایش اعتبار ضمانتی بوده است (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۱).

If any alteration is made in the document, it is properly authenticated (Collyer, ۲۰۰۷, p.۳۳۸).

هرگونه اصلاح یا تغییر در سند، به درستی تصدیق شده باشد (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۳۴۸). در نمونه‌ی اول که افزایش برای توضیح بیشتر و جلوگیری از ابهام صورت گرفته است. در نمونه‌ی دوم که مترجم با عمل افزایش و توصیف نیز سبب شفاف‌سازی و توضیحات بیشتر شده است. اما در نمونه‌ی سوم، دو معادل در مقابل یک واژه زبان مبدأ قرار گرفته است که لزوم معنایی و دستوری نداشته و کمکی به رفع ابهام نمی‌کند و صرفاً با سلیقه‌ی مترجم و برای ایجاد روایی و تأکید در زبان مقصد صورت گرفته است. شایان ذکر است که در برخی موارد عدم استفاده مناسب از راهبرد افزایش سبب ایجاد حشو می‌گردد.

#### ۴. ۱۵. بازنویسی (دگرنوشت)

بازنویسی، شرح و بسط و یا توضیح بخشی از متن است. این فرایند در متنونی مورد استفاده قرار می‌گیرد که ضعیف یا نارسا نوشته شده باشند و یا معنای تلویحی داشته و نکات مهمی در آن‌ها حذف شده باشد.

Issuing bank retains either title to the goods or control over the goods by having consigned to the issuing bank (Collyer, ۲۰۰۷, p.۴۲۲).

با درخواست درج نام بانک گشایش‌کننده به عنوان گیرنده کالا (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۴۳۰) پایین‌دی مترجمان متنون علمی به ساختار زبان مبدأ از جمله مواردی است که سبب ایجاد پسیاری از نارسایی‌ها در ترجمه‌ی این گونه از متنون شده است. لذا با توجه به بررسی جملات بانکی برگزیده و قرارگرفتن این گونه از متنون در گروه متنون علمی، می‌توان گفت که از این راهبرد ترجمه‌ای استفاده چندانی نشده است.

#### ۴. ۱۶. ترکیب (فرایندهای تلفیقی)

این راهبرد همان طور که از نامش پیداست زمانی کاربرد دارد که همزمان از دو یا چند راهبرد معادل- یابی استفاده شود.

### Teletransmitted and Pre-Advised Credits and Amendments

اعتبارات و اصلاحیه‌های مخابره شده از راه دور و پیش‌آگهی (ذوقی، ۱۳۹۸، ص. ۳۷) Undertaking to honour by issuer and any confirmer to beneficiary (Collyer, ۲۰۰۷, p.۵۲).

تعهد بانک گشایش کننده و بانک تأیید کننده به ذینفع برای پذیرش پرداخت (حسینی و درویش‌ملا، ۱۳۹۳، ص. ۶۷)

در نمونه‌ی اول از سه راهبرد توصیفی، تحلیل مؤلفه‌ای، و تغییرات (یا جایگزینی‌ها) استفاده شده است. با راهبرد توصیفی، معادل مخابره شده از راه دور برای teletransmitted گرینش شده است و طبق راهبرد تحلیل مؤلفه‌ای معادل مخابره از ارسال (طبق مؤلفه متمايزکننده استفاده از وسائل الکترونیکی و اینترنتی) متمايز شده است. همچنین از راهبرد تغییرات و یا جایگزینی‌ها برای تغییر مقوله- ی دستوری صفت به اسم (تغییر پیش‌آگهی شده به پیش‌آگهی) استفاده شده است.

در نمونه‌ی دوم هر دو عمل افزایش و کاهش (حذف) همزمان صورت گرفته است. مترجم با افزودن واژه‌ی بانک به دو واژه‌ی issuer و confirmer در معادل‌گزینی، سبب افزایش و از طرف دیگر با حذف واژه any (به معنای «هر») که هر بانک تأیید کننده‌ای را شامل می‌شود) از راهبرد کاهش (حذف) به صورت نابجا استفاده کرده است. به عبارتی دیگر مترجم با این راهبرد ترجمه‌ای، با عمل افزایش سبب شفاف‌سازی و با عمل حذف سبب انتقال نامناسب معنا (وجود یک و یا چند تأیید کننده) شده است

### ۴. یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات

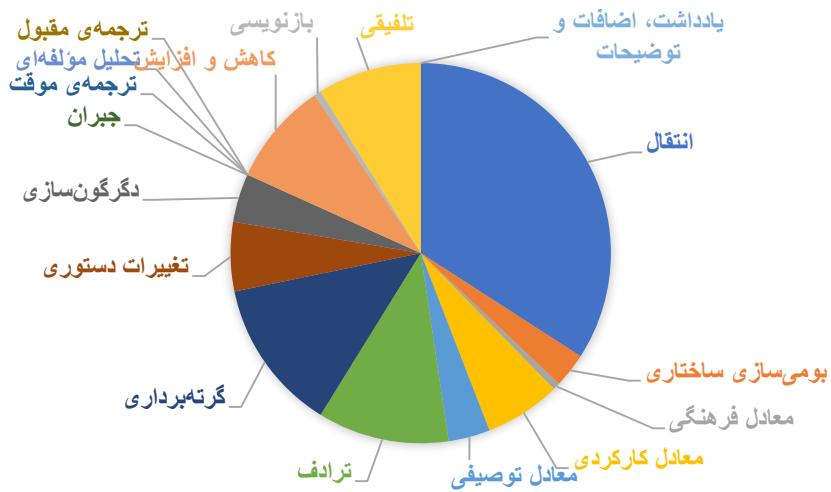
مترجم با استفاده از این راهبرد، اطلاعات افزوده‌ای (در متون علمی: توضیحات فنی مربوط به موضوع و یا توضیحات زبانی به صورت استفاده‌ی خودسرانه از واژه‌ها برای توضیح مطلب) درباره‌ی واژه و یا عبارت مورد نظر در زبان مقصد ارائه می‌دهد. این اطلاعات با توجه به نوع متن در خارج از ترجمه (متون بیانی)، به شکل تطبیق‌های ریز (جزییات فرهنگی)، و یا جایگزینی اطلاعات و اضافات زبان مقصد با اطلاعات زبان مبدأ ارائه می‌شوند. همچنین این توضیحات به روش‌های الف: بند و صفحی (داخل گیومه، داخل دو خط و غیره)، ب: پاورقی و یادداشت در پایین صفحه، پ: یادداشت‌های آخر

فصل‌ها و ت: یادداشت‌های توضیحی یا واژه‌نامه‌ی آخر کتاب آورده می‌شوند (نیومارک، ۱۳۷۲، ص. ۱۱۸).

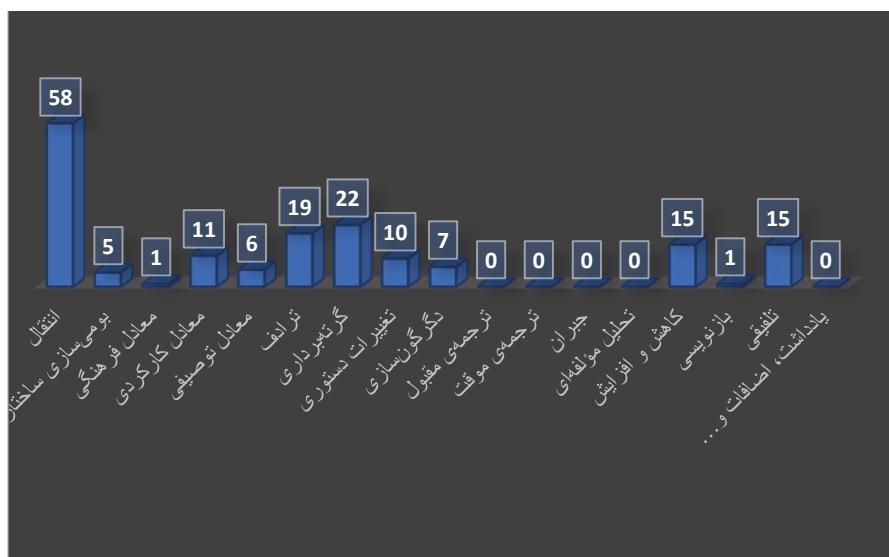
با توجه به تخصصی بودن و وجود واژه‌های تخصصی فراوان در این‌گونه از متون، هیچ‌یک از مترجمان از روش‌های ارائه اطلاعات و توضیحات اضافه حتی به صورت پاورقی به عنوان محلی برای درج یادداشت‌ها، اضافات، و یا توضیحات استفاده نکرده‌اند. که این خود با توجه به توضیحات و تفسیرات مورد نیاز در متون تخصصی یکی از نقاط ضعف این ترجمه‌ها است.

جدول. ۳. تعداد و درصد فراوانی مربوط به هر یک از راهبردهای معادل‌بایی ترجمه‌ای نیومارک در جملات بانکی برگزیده

راهبرد ترجمه‌ای	تعداد موارد یافت شده	درصد (%) موارد بر اساس کل راهبردهای مورد استفاده
انتقال	۵۸	%۳۴,۱۲
بومی‌سازی ساختاری	۵	%۲,۹۴
معادل فرهنگی	۱	%۰,۵۹
معادل کارکردی	۱۱	%۶,۴۷
معادل توصیفی	۶	%۳,۵۳
ترادف	۱۹	%۱۱,۱۸
گرتبرداری	۲۲	%۱۲,۹۴
تغییرات دستوری	۱۰	%۵,۸۸
دگرگون‌سازی	۷	%۴,۱۲
ترجمه‌ی مقبول	۰	%۰
ترجمه‌ی موقت	۰	%۰
جبران	۰	%۰
تحلیل مؤلفه‌ای	۰	%۰
کاهش و افزایش	۱۵	%۸,۸۲
بازنویسی	۱	%۰,۵۹
تلفیقی	۱۵	%۸,۸۲
یادداشت، اضافات و توضیحات	۰	%۰
مجموع	۱۷۰	%۱۰۰



شکل. ۱: فراوانی مربوط به راهبردهای مورد استفاده در معادل‌گزینی (سازی)‌های مربوط به ترجمه‌های جملات بنکی برگزیده



نمودار. ۱: نمودار مربوط به تعداد راهبردهای مورد استفاده در معادل‌گزینی (سازی)‌های ترجمه‌های جملات بنکی برگزیده

### ۳. تیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی تحلیل راهبردهای معادل‌یابی (سازی) در ترجمه‌های متون بانکی با یک رویکرد تلفیقی ترجمه‌ای و زبان‌شناختی و با استفاده از راهبردهای معادل‌یابی نیومارک و معناشناسی ساختارگرا انجام شد. با توجه به بررسی‌های پژوهشگر می‌توان گفت که تا کنون بیشتر تحقیقات صورت گرفته بر روی ترجمه‌ی متون بانکی از دیدگاه ارزشیابی ترجمه صورت گرفته‌اند که این امر سبب گردیده که این مقاله از لحاظ تحلیل ترکیبی زبان‌شناختی-ترجمه‌ای جهت تحلیل این‌گونه از متون دارای نوآوری باشد. همچنین از آنجاکه این پژوهش تنها متمرکز به یک زمینه‌ی خاص از ترجمه‌ی متون تخصصی می‌باشد و نمی‌توان آن را در همه‌ی موارد به تمامی انواع متون بسط داد، پس به نوعی با محدودیت در اثربخشی در آن نیز روبرو هستیم.

با توجه به نتایج به دست‌آمده از تحلیل هفده راهبرد معادل‌یابی نیومارک در ترجمه‌های متون بانکی برگزیده و در پاسخ به دو پرسش پژوهش می‌توان گفت که با توجه به پرسش اول پژوهش درخصوص استفاده از راهبردهای معادل‌یابی (سازی) در متون بانکی برگزیده، راهبردهای انتقال، گرته‌برداری، ترادف، تلفیقی، کاهش و افزایش، کارکردی، تغییرات دستوری، دگرگون‌سازی، توصیفی، بومی‌سازی، بازنویسی و فرهنگی به ترتیب از بیشترین به کمترین میزان استفاده را دارا هستند که دو مورد راهبرد انتقالی و بومی‌سازی سبب ورود واژه‌های بیگانه بسیار به زبان فارسی در این‌گونه از متون شده‌اند. در برخی موارد همچون راهبردهای تغییرات (جایگزینی)، دگرگون‌سازی (وارونهش) و کاهش و افزایش مواردی به اشتباه از این راهبردها استفاده شده است که سبب ایجاد تغییر در معنای مورد نظر شده‌اند. از سوی دیگر نیز از راهبردهای معادل‌یابی مقبول، موقت، جبران، تحلیل مؤلفه‌ای (جهت حل نارسانایی‌های بخش واژه‌های هم‌حوزه)، یادداشت، اضافات و یا توضیحات، و فرهنگی (در بخش تخصصی متون) هیچ استفاده‌ای نشده است.

در خصوص پاسخ به پرسش دوم پژوهش نیز می‌توان گفت که با بررسی معادلهای گزینش (ساخته) شده، معادلهای کارکردی (با بیان کارکرد و ارائه معنای مناسب)، توصیفی (با ارائه توصیف مورد نیاز جهت درک معنای واژه‌ها)، تحلیل مؤلفه‌ای (با بیان تفاوت‌های ظریف مؤلفه‌ای در میان واژه‌های هم‌حوزه)، یادداشت‌ها، اضافات و توضیحات (با بیان توضیحات اضافی جهت درک صحیح معنای واژه-

ها و عبارات) و گرتهبرداری (با ساخت و ارائه معادلهای مناسب با معنای دقیق) نقش بارزتری در معادل-یابی (سازی) واژه‌ها و عبارات در این گونه از متون دارند. البته این به آن معنا نیست که سایر راهبردها نقشی در معادل-یابی (سازی) این گونه از متون ندارند، بلکه استفاده بهجا و مناسب از راهبردهای دیگر نیز برای ترجمه و انتقال صحیح و دقیق معنا در این متون ضروری به نظر می‌رسند.

### منابع

- پالمبو، گ. اصطلاحات کلیدی در مطالعات ترجمه. ترجمه‌ی فرزانه فرحدزاد و عبدالله کریم‌زاده. تهران: قطره (۱۳۹۱).
- چاپ و نشر بازرگانی (۱۳۹۸). اینکوتورمز ۲۰۲۰: قواعد اتاق بازرگانی بین‌المللی برای استفاده از اصطلاحات تجاری داخلی و بین‌المللی. تهران: چاپ و نشر بازرگانی.
- حسینی، ا.، و درویش ملا، ج. (۱۳۹۳). راهنمای جامع اعتبارات اسنادی. تهران: اداره‌ی آموزش بانک سپه.
- حسینی معصوم، س. (۱۳۹۹). چالش‌های زبان‌شناسخی در ترجمه؛ برگردان نشان‌های تجاری و عنوان‌یاب سازمانی از فارسی به انگلیسی. فصل‌نامه‌ی مطالعات زبان‌ها و گویش‌های غرب ایران، ۲(۹)، ۶۵-۸۴.
- حیدری، ز.، قائمی، م.، و زودرنج، ص. (۱۳۹۷). برآینه‌های عنصر فرهنگی پوشاك در قرآن کریم طبق نظریه‌ی نیومارک (مطالعه موردی پنج ترجمه‌ی فارسی قرآن کریم). دو فصل‌نامه‌ی علمی-پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث، ۵(۹)، ۷۹-۱۰۶.
- خلعت‌بری، ف. (۱۳۷۳). مجموعه مفاهیم پولی، بانکی و بین‌المللی انگلیسی، آلمانی، فرانسه، ایتالیایی، اسپانیایی و فارسی. تهران: شب‌اویز.
- خلیلی‌زاده گنجعلیخانی، م.، و امیرشجاعی، آ. (۱۳۹۶). مطالعه‌ی تطبیقی کاربرد استراتژی‌های ترجمه نیومارک در ترجمه‌ی قرآن. فصل‌نامه‌ی مطالعات قرآنی، ۹(۳۳)، ۲۱-۲۳۹.
- ذوقی، م. (در کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل) (۱۳۹۸). مقررات متحداً‌الشكل اعتبارات اسنادی (UCP6۰۰). تهران: چاپ خجسته.
- ذوقی، م.، و زند میرآلاند، م. (در کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل) (۱۳۹۹). اینکوتورمز ۲۰۲۰: مقررات اتاق بازرگانی بین‌الملل برای استفاده از اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی و داخلی. تهران: جنگل.
- شقاقي، و. (۱۳۸۶). مبانی صرف. تهران: انتشارات سمت.
- شيرازي، ف. (در کمیته‌ی ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل) (۱۳۹۷). رویه‌های بین‌المللی عملیات بانکی (ISBP) برای بررسی اسناد به موجب UCP6۰۰. تهران: جنگل.
- صداقت‌رستمی، م.، و بیگدلی، ع. (۱۳۹۵). ترجمه‌ی متون علوم اجتماعی: مشکلات و راه حل‌ها. مطالعات اجتماعی ایران، ۱۰(۲۳)، ۵۷-۷۶.
- صیادانی، ع.، و بازیار، ر. (۱۳۹۴). نقدي بر معروف‌ترین روش‌های ترجمه‌ی قرآن کریم (بر اساس جدیدترین تئوري‌های ترجمه و زبان‌شناسی). دو فصل‌نامه‌ی پژوهش‌های قرآنی در ادبیات، ۲(۱)، ۱-۱۷.
- عادل، م.، و رحیمی، ح. (۱۳۹۶). اصول ترجمه‌ی متون حقوقی. فصلنامه‌ی مطالعات حقوق خصوصی، ۴۸(۲)، ۳۰۱-۳۲۰.

کیادریندسری، ف.، و صدقی، ح. (۱۳۹۶). چگونگی ترجمه‌پذیری عنصر فرهنگی نهادها، آداب و رسوم، جریانات و مفاهیم در ترجمه‌های عربی به فارسی با تکیه بر چارچوب نظری نیومارک. ادب عربی، ۹(۲)، ۱۹۹-۲۱۶.

لطفی پور ساعدی، ک. (۱۳۸۸). اصول و روش ترجمه. تهران: دانشگاه پیام نور.  
نیومارک، پ. دوره‌ی آموزش فنون ترجمه. ترجمه‌ی منصور فهیم و سعید سبزیان. تهران: رهنما (۱۳۷۲).  
نیومارک، پ. (۲۰۰۶). الجامع فی الترجمة. ترجمه‌ی حسن غزاله. بیروت: دار مکتبة الھلال.

- Adel, M., & Rahimi, H. (۲۰۱۸). Principles of translation of legal texts. Private Law Studies Quarterly, ۴۸(۲), ۳۰۱-۳۲۰.
- Ahmad Mukhtar Imam, I., Riad, M., & Elezabi, A. (۲۰۲۰). Problems in translating economic terminology from English into Arabic and vice versa. Scientific Research in Arts, ۲۱(۲۱), ۴۵-۶۸.
- Bühler, K. (۱۹۳۴). Sprachtheorie. die darstellungsfunktion der sprache. Jena, Deutschland: Gustav Fischer.
- Collyer, G. (۲۰۰۷). The guide to documentary credits. Canterbury, U.K: IFS school of finance
- Daghoughi, Sh., & Hashemian, M. (۲۰۱۶). Analysis of culture-specific items and translation strategies applied in translating Jalal Al-Ahmad's "By the Pen". English Language Teaching, ۹(۴), ۱۷۱-۱۸۰.
- Fahim, M., & Sabzian, S. (۱۹۹۳). Textbook of translation. Tehran: Rahnam. (Translated in Persian).
- Farahzad, F., & Karimzadeh, A. (۲۰۱۲). Key terms in translation studies. Tehran: Ghatreh. (Translated in Persian).
- Fathi-Alishah, S., Sajjadi, S., Kooroghli, M. R., & Salahi-Yekta, A. (۲۰۱۹). English to Persian translation accuracy of rules and regulations of international banking system. KnE Social Sciences, ۹۴۸-۹۵۷.
- Hariyanto, S. (۲۰۱۹, January). Problems and solution of translating unique banking terms from English into Indonesian. Paper presented at UNNES International Conference on English Language Teaching, Literature, and Translation (ELTLT ۲۰۱۸), Malang, Indonesia.
- Hosseini, A., & Darvishmolla, J. (۲۰۱۳). The guide to documentary Credits. Tehran. Sepah Bank Education Dpartment.
- Hosseini-Maasoum, S. M. (۲۰۲۱). Linquistic challenges in translation: Rendering brand and organization names from Persian to English. Research in Western Iranian Languages and Dialects, ۹(۲), ۶۵-۸۴.
- Heidari, Z., Ghaemi, M., & Zoud-Ranj. S. (۲۰۱۸). The equivalent of the cultural element of clothing in the Holy Quran based on Newmark's theory (A case study of five Persian translations of Holy Quran). Translation Studies of Quran and Hadith, ۵(۱), ۷۹-۱۰۶.
- Khalatbari, F. (۱۹۹۴). Collection of monetary, banking and international concepts. Tehran: Shabaviz.

- Khalilizadeh Ganjalikhani, M., & Amirshojaei, A. (۲۰۱۸). Comparative study of translation strategies applied by Newmark in Quran Translation. Quarterly Sabzevaran Fadak, ۹(۳۳), ۲۲۱-۲۳۹.
- Kiadarbandsari, F., & Sedghi, H. (۲۰۱۸). Translatibility of organisations and customs, activities, procedures and concept in Arabic to Persian translations with consider to Newmark theory. Arabic Litreature, ۹(۲), ۱۹۹-۲۱۶.
- Lotfipur Saedi, K. (۲۰۱۰). An introduction to principles of translation. Tehran: Payame noor University.
- Newmark, P. (۱۹۸۸). A textbook of translation. Hertfordshire, UK: Prentice Hall.
- Oxford university press. (n.d.). Container. In Oxford Advanced Learner's Dictionary. Retrieved March ۱۶, ۲۰۲۱, from: <https://www.Oxfordlearnersdictionaries.com>
- Oxford university Press. (n.d.). Demurrage. In Oxford Advanced Learner's Dictionary. Retrieved March ۱۶, ۲۰۲۱, from: <https://www.Oxfordlearnersdictionaries.com>
- Oxford university press. (n.d.). Syndicate. In Oxford Advanced Learner's Dictionary. Retrieved March ۱۶, ۲۰۲۱, from: <https://www.Oxfordlearnersdictionaries.com>
- Reiss, K. (۲۰۰۰). Translation criticism: The potentials and limitations. Manchester, UK: St. Jerome.
- Sayadani, A., & Bazyar, R. (۲۰۱۰). A critique of the most famous methods of translation of the Holy Quran (According to the most recent trsnalation and linquistic theories). Journal of Koranic Studies in Literature, ۲(۱), ۱-۱۷.
- Sedaghat Rostami, M., & Bigdeli, A. (۲۰۱۶). Translation of social sciences texts: Problems and solutions. Journal of Iranian Social Studies, ۱۰(۲-۳), ۵۷-۷۶.
- Shaghaghi, V. (۲۰۰۸). An introduction to morphology. Tehran: Samt.
- Shirazi, F. (۲۰۱۰). International standard banking practice for examination of documents under UCP. Tehran: Jangal.
- The Commerce Printing and Publishing Company. (۲۰۲۰). Incoterms ۲۰۲۰: ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Tehran: The Commerce Printing and Publishing Company.
- Zoghi, M. (۲۰۲۰). ICC uniform customs and practice for documentary credits (UCP). Tehran: Khojasteh.
- Zoghi, M., & Zandmiralavand, M. (۲۰۲۱). Incoterms ۲۰۲۰: ICC rules for the use of domestic and international *trade terms*. Tehran: Jangal.

**Abstract****Analysis of Translation Strategies Utilized in Translation of Banking Texts by Applying Structural Semantic Viewpoint****Mohammad Nasri**

PhD student in Linguistics, South Tehran Branch, Islamic Azad University,  
Tehran, South Tehran.

**Heydar Nasratzadeh (author in charge)**

Assistant Professor, Department of Linguistics, South Tehran Branch, Islamic  
Azad University, Tehran, South Tehran.

**Shahram Modares street teacher**

Assistant Professor, Department of Linguistics, South Tehran Branch, Islamic  
Azad University, Tehran, South Tehran.

This study with application of a mixed-view of translation and linguistics, conducted to analyze the translations of banking texts in the documentary credit section (custom and practices) of international banking by selection of five translated books among which one hundred and seventy sentences were randomly selected. To this end, two perspectives of Newmark translation equivalent finding strategies and structural semantics with a descriptive-analytical method based on library resources were applied in order to analyze and recognize those translation strategies which are most frequently utilized and have prominent role in the correct translation and transmission of meaning in these types of text. Findings of the study indicate that transference and through-translation are the most frequent strategies and others are less likely to occur. Also, recognized translation, translation label, compensation, componential analysis, notes, additions and glosses and cultural strategies (in the specialized section of texts) are not utilized at all. Contrary to the frequency and based on the founded samples: functional, descriptive, componential analysis, notes, additions and glosses and through-translation play a more prominent role in translations of these types of text. Of course, this does not mean that other strategies do not play a role in equivalent selections of such texts, but the appropriate use of other strategies seems to be superficial for translation and transfer of correct meaning in these types of text and each strategy must be used in its proper place.

**Keywords:** Translational Equivalence Strategies, Banking Texts, Linguistic Viewpoint, Structural Semantics